7. Programma Bestuur

Provincie Zeeland

Inleiding en ontwikkelingen

Goed openbaar bestuur draagt bij aan de kwaliteit van de samenleving en aan de welvaart. Het provinciebestuur zet zich in om de kwaliteit van dat openbaar bestuur te vergroten. De laatste decennia hebben zich gekenmerkt door grote decentralisaties van Rijkstaken naar de gemeenten en Provincies. Zo werden de beleidsvelden regionale economie en natuur naar de Provincies gedecentraliseerd en werd het sociaal domein bij de gemeenten ondergebracht.

De laatste jaren dringt het besef door dat de opgaven waar de overheden voor staan te complex zijn om deze via alleen structuuroplossingen tot stand te brengen. De boodschap van het Interbestuurlijk programma, is dat alle overheden zullen moeten samenwerken als ware er één overheid. Dat is nodig om oplossingen rond klimaat, energie en economische ontwikkeling te realiseren.

Recent is het Overleg van Zeeuwse overheden (OZO) gestart. De bedoeling van het OZO is om een volgende stap te zetten in de samenwerking tussen de Zeeuwse overheden, én op de versterking van de bestuurskracht van de Zeeuwse overheden en profilering naar Den Haag en Brussel (permanente lobby). De eerste taak van dat bureau is het opstellen van een gezamenlijke agenda, waarvoor het Interbestuurlijk Programma het vertrekpunt is. Wij vinden het erg belangrijk dat het OZO een succes wordt en tot verbetering van de bestuurskracht leidt. De ingezette lijnen rond de opvolging van het advies #Hoedan, over Zeeuwse samenwerking, en het streven naar regionale afspraken met (samenwerkende) gemeenten zetten we door. De komende tijd maken we regionale afspraken met (samenwerkende) gemeenten. Ook gaan we verder met het verbeteren van de functionele samenwerking met het waterschap.

Zeeland heeft echter niet alleen een ‘interne’ samenwerkingsnoodzaak. Door haar strategische ligging ontleent Zeeland belangrijke (economische) kansen aan de samenwerking met Vlaanderen, met Brabant en met Zuid-Holland. Verder zijn het Rijk, en Europa belangrijke partners om opgaven te kunnen realiseren.

Om naar buiten effectief te kunnen optreden, is eendrachtige samenwerking binnen Zeeland noodzakelijk. Alhoewel daarin belangrijke stappen zijn gezet, resteren er ook nog grote zorgen. We zien nog (te) weinig aandacht en organisatiekracht voor de regionale vraagstukken en een gemeenschappelijke agenda. De inzet op samenwerking zien we daarom niet als vrijblijvend, maar als noodzakelijk om aan de gezamenlijke opgaven voor Zeeland invulling te kunnen geven.

In andere provincies spelen vaak dezelfde vraagstukken. Daarom werken we samen in IPO-verband. Vooral met Fryslân zien we veel gelijkenissen. Het maakt het zinvol ervaringen uit te wisselen en vaker gezamenlijk op te trekken naar het Rijk. De samenwerking die we met Fryslân hebben opgezet, en waar ook BZK bij is betrokken, continueren we daarom in 2020.

Ook voor de rol van Provinciale Staten hebben de hierboven beschreven ontwikkelingen consequenties. Waar de opgaven samen met andere partijen moeten worden opgepakt en gedefinieerd, verschuift de rol van PS naar vormen van netwerksturing. In 2018 zijn hiermee de eerste ervaringen opgedaan. In 2019 zullen de ervaringen worden geëvalueerd en in 2020 verder worden toegepast.

Speerpunten

- Samen met gemeenten en waterschap opvolgen aanbevelingen rapport Samenwerkingskracht in Zeeland #HOEDAN om meer slagkracht te organiseren in het openbaar bestuur
- Via Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) stroomlijnen van de lobbyfunctie en opstellen van een gezamenlijke agenda op basis van IBP
- Regionale afspraken met samenwerkende gemeenten
- Intensivering functionele samenwerking provincie met waterschap
- Optimale benutting van Europese programma’s in de programmaperiode 2014-2020
- Voortzetting van de samenwerking en kennisuitwisseling Fryslân – Zeeland
- Effectieve grens governance Vlaanderen Nederland
- Oplossen van grensknelpunten samen met relevante stakeholders in Zeeland en Vlaanderen

Beleidskader

- Gemeenschappelijk Financieel toezichtkader – GTK 2020 Gemeenten (2019)
- Rijkstaken Openbare Veiligheid - Organisatieplan Commissaris van de Koning in Zeeland (2014)
- Strategische Visie Euregio Scheldemond (2015)
- Verordening systematische toezichtinformatie Zeeland (2014)
- Nota 'Bestuurlijke integriteit Provincie Zeeland' (2015)
- Ambtsinstructie Commissaris van Koning

Reguliere taken

- Taken Commissaris van de Koning als Rijksorgaan en als boegbeeld van de provincie Zeeland
- Bestuurlijk toezicht dr Commissaris van de Koning op de Veiligheidsregio Zeeland
- Regietafel vluchtelingen
- Financieel toezicht gemeenten, waterschap en gemeenschappelijke regelingen
- Ondersteuning Bestuurlijke organisatie, inclusief ondersteuning van Provinciale Staten, (Staten)commissies en Gedeputeerde Staten
- Interbestuurlijk toezicht op medebewindstaken van gemeenten en waterschap
- Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob)
- Bevorderen bestuurlijke integriteit

Maatschappelijk effect

Een transparant, compact, integer, daadkrachtig en op regionale en/of grensoverschrijdende samenwerking gericht openbaar bestuur in Zeeland.

Doelstellingen

Interbestuurlijk toezicht

Acties

Extra monitoring ontwikkeling baten en lasten naar gemeenten gedecentraliseerde taken sociaal domein; Verscherpt toezicht houden op artikel 12-gemeente Vlissingen

In nauw overleg met BZK en IPO en de agenda Toekomst van het Toezicht wordt het interbestuurlijk toezicht transparanter, uniformer en meer risicogericht vormgegeven.

Kennisdeling en onderlinge intervisie stimuleren naar aanleiding van een herziening van het generieke toezicht binnen de provincie voor elk van de risicodomeinen

Samenwerkend bestuur

Acties

Samen met gemeenten opvolgen aanbevelingen rapport Samenwerkingskracht in Zeeland #HOEDAN? (inclusief het werken met regiocontracten of regio-agenda's)

Proces intensivering functionele samenwerking provincie - waterschap Scheldestromen voortzetten

Continueren bestuurlijke samenwerking met provincie Fryslân

Via Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) stroomlijnen van de lobbyfunctie en opstellen van een gezamenlijke agenda op basis van het IBP. Vanuit de portefeuille /programma 'Bestuur' zal de provinciale inbreng voor de agenda gecoördineerd worden

Signalerend bestuur

Acties

Uitvoering van actieplan Actieteam GROS (grensknelpunten), waaronder de doorontwikkeling grensinfopunt en de afstemming van onderwijsprogramma`s vmbo/mbo met Vlaamse onderwijsinstellingen

Ontwikkeling en uitvoering van een effectieve grens governance grensgebied Vlaanderen - Nederland

Versterken van de Zeeuwse positie in Den Haag en Brussel door het beïnvloeden van beleidsontwikkeling en besluitvorming onder meer door uitvoering werkplannen Brusselse/Haagse lobbyist en Scheldemondraad en Vlaams Nederlandse Delta

Optimale benutting van de budgetten van Europese programma's in de programmaperiode 2014-2020 inclusief nieuwe en nog niet benutte Europese programma`s zoals Horizon 2020 en het Europese Fonds Strategische Investeringen

Voorbereiding Europese programma`s periode 2021-2027. Borgen van Zeeuwse belangen in regionale innovatie strategie en operationele programma`s zoals OP Zuid, INTERREG, GLB/POP

Sterk provinciaal bestuur
Een sterk, betrouwbaar (integer) en duaal Zeeuws provinciaal bestuur en een grotere betrokkenheid van de samenleving bij het provinciebestuur en de provinciale politiek.

Acties

Continuering rechtstreekse uitzendingen van vergaderingen van Provinciale Staten en Statencommissies en inzetten van social media. De vorm en wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven, wordt dit jaar bekeken

Op een vernieuwende wijze, met aandacht voor netwerksturing, invulling geven aan de rollen van Provinciale Staten als volksvertegenwoordiger, kadersteller en controleur

Verbetering van het bestuurlijk-politiek-ambtelijk samenspel, inclusief een verbeterde beleidsplanning

Op interactieve wijze inwoners, organisaties en bedrijven betrekken bij de beeldvormende, oordeelsvormende en besluitvormende bijeenkomsten.

Weerbaar bestuur

Acties

Per 1 januari 2019 vormen het RIEC en de Taskforce één entiteit onder de naam Taskforce-RIEC. De huidige provinciale bijdrage aan het RIEC wordt verhoogd met een bijdrage voor het onderdeel Taskforce.

Bevorderen van bewustwording (awareness) door het op- en inzetten van instructies, opleiding interne/externe partners in het kader van BIBOB, awareness bijeenkomsten, ontwikkelen voorlichtingsmateriaal ondermijning etc.

Voorbereiden en uitvoeren van een tweejarig programma awareness ondermijning voor leden van GS, PS/ provincie medewerkers inclusief aandacht voor toepassing wet BIBOB.

Het onder Campus opgericht kennis- en innovatienetwerk Schelde Safety Network zet samen met de kennisinstituten en bedrijven in Zeeland en Vlaanderen in op het ontwikkelen van innovatie en onderzoek op HBO- en academisch niveau op het terrein van

Trendindicatoren

Trendindicatoren	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gemeenten onder preventief toezicht:							
Landelijk	9	9	16	10	4	6	3
Zeeland	0	1	3	2	2	2	1

Trendindicatoren	2007	2011	2015	2019
Opkomstpercentage statenverkiezing:				
Landelijk	46,4%	56,0%	47,8%	56,2%
Zeeland	52,9%	58,9%	52,2%	59,2%

Doelindicatoren

Doelindicatoren	Indicator	Stand 2019	Streefwaarde 2020	Einddoel
Financieel gezonde Zeeuwse gemeenten	Gemeenten onder preventief toezicht	1	1	0
Herkenbaar en samenwerkend bestuur	Opvolgen adviezen #HOEDAN?		100% (voor zover verantwoordelijkheid provincie)	

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	B2020
Lasten	
070101 Sterk provinciaal bestuur	**1.591**
070102 Herkenbaar en samenwerkend bestuur	**73**
070104 Signalerend bestuur	**886**
070105 Weerbaar bestuur	**134**
079999 Ambtelijke inzet	**3.574**
Totaal Lasten	**6.258**
Baten	
070101 Sterk provinciaal bestuur	**54**
070104 Signalerend bestuur	**109**
Totaal Baten	**162**

Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-6.096**
Onttrekkingen	
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	**50**
Resultaat na bestemming	**-6.046**